

סדר הלימוד ליום 1 לחודש

הרה"ק הרי"מ מגור: אם יהיו מנהיגים לפני הגאולה שינטו מדרך השי"ת לפי פשוט, לא ישמעו להם

בסוף ספר חידושי הרי"ם על מס' גיטין והלכות קידושין אשר נדפס בווארשא בשנת תרל"ו כתב שם בהשמטות לפרשת שלח, וזה לשון קדשו: כתיב בפרשת ציצית לתקן חטא המרגלים ולא תתורו פירוש רש"י לבא ועינא שני מרגלים, והיה חטא שהגם שהעשרה נשיאים עיני העדה אמרו כן, היה ראוי לבני ישראל שלא תתורו אחריהם, והוא ללמד לכללות ישראל שהגם שיהיו נביאי שקר או מנהיגים כירעבם ושאר גדולים, ויראו שנוטים מדרך השי"ת לפי פשוט, לא ישמעו להם כלל, ואפשר יהיה עוד נסיונות כאלו קודם הגאולה, עד כאן לשונו הקדוש.

(וכ"כ בספר הזכות פרשת שלח להנ"ל)

אפילו לבושי בגדי לבנים יקשה עליהם האמונה

קודם ביאת משיחנו יהיה אז רחמנא ליצלן צרות גדולות ונוראות, ומפני זה אז אפילו אנשי צורה בבגדי לבנים (בל"א וייסע זאפיצעס הוא מלבוש הצדיקים אז) יקשה עליהם מלאחוז (בל"א אונציהאלטין) בשמע ישראל, וכמ"ש שישאר כי אם אחד בעיר ושנים במשפחה (ואחרי זה הכה באצבע צרדה שלו ואמר): לא כן הוא אלא אחד בעיר יציל על כל העיר ושנים במשפחה יציל כל המשפחה.

(חידושי הרי"ם גלות וגאולה)

כ

הגר"א זי"ע: עוון הדור של עיקבתא דמשיחא יהיה שיעמידו דיינים ופרנסים שאינם נוהגים – יתגבר החוצפה אף בזקנים וגדולי הדור – יתחייבו כליה בעוון החנופה – אך הקדוש ברוך הוא ירחם עליהם כי לא עשו רק מחמת יראה מבעלי אגרופין

בחצר גנת ביתן המלך. שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי וכו', עד והיינו דכתיב וכו', ענינו כי הכלייה דמגילה זו מרמז על גמר הכליה שבעקבות משיחא כמו שכתוב ובעת ההיא יעמוד מיכאל השר הגדול כמו שכתוב בחלק ל"ח עיין שם.

ושאלו מפני מה נתחייבו וכו' שבאותו הדור וכו' אמר להם אמרו אתם, שקשה לכם דווקא שבאותו הדור הא בלאו הכי לא קשיא לכם על חיוב הכליה אם כן אמרו אתם, א"ל מפני שנהנו מסעדתו של אותו הרשע, מתאוותיו של יצר הרע וממשתיו, אבל זה קשה לנו הלא רבים שתו מזה מכמה שנים מימות עולם ומה חטאו אותו הדור יותר, וא"ל כי זה בלאו הכי אי אפשר לומר דאם כן אותם שהלכו אחר המשתה יהרגו, וזהו אמרו אם כן שבשושן יהרגו וכו', א"ל אמור אתה א"ל מפני שהשתחוו לצלם, והענין כי בעיקבות משיחא חוצפא יסגי (סוף סוטה) ונערים ילבינו פני זקנים וזקנים יעמדו מפני נערים, וזהו כוונתם שאמרו (חגיגה י"ד) י"ח חללות של ישעיה ולא נתקררה דעתו וכו', וזה קשה להולמו וכי סלקא דעתך שישעיה שונא לישראל היה, אלא דכל דוחקין דעבדין לישראל בגלותא מקרב פורקנא כמ"ש אגרא דכלה דוחקא, ולכך כל הקללות הן לטובתן לקרב הגאולה ואף על פי כן לא נתקררה דעתו עד שאמר ירהבו נער בזקן, שאז וודאי אתי משיחא

דבעקבות משיחא חוצפא יסגי, והענין של החוצפא ההיא כי מעמידין דיין ופרנס שאינו הגון, ואמרו (סנהדרין ז) כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשירה וכו', ובירושלמי קראם אלהי כסף ואלהי זהב (עיין שם במהרש"א) ולכך נערים פני זקנים ילבינו, אבל זקנים יעמדו מפני נערים מי הכריחן לכך, אלא שגברה החוצפא והוא אף בזקנים ובכולם גם בגדולי הדור, ואמרו (סוטה מ"א) בשעה שהחניפו לאגריפס המלך נתחייבו שונאיהם של ישראל שבאותו הדור כליה, ולפיכך נתחייבו ישראל שבאותו הדור דווקא. א"ל וכי משוא פנים יש בדבר, בשלמא על סעודתו לא מצינו בפירוש שנתחייבו כליה אבל עבודה זרה קשה, א"ל הם לא עשו אלא לפנים מחמת יראה שהם בעלי אגרופין על פי פקודת השרים מעובדי כוכבים כמ"ש בירושלמי, אף הקדוש ברוך הוא לא עשה אלא לפנים (פירוש הגר"א ע"ד הרמז מגילת אסתר א')

